

Gemeente Baarn
T.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 1003
3740BA Baarn

Baarn, 29 januari 2021

Betreft: Bezwaar tegen besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Baarn, d.d. 18 december 2020, om niet over te gaan tot handhaving van de onrechtmatige afsluiting van openbare fietspaden over landgoed Pijnenburg

Geacht College,

Hierbij ontvangt u het bezwaarschrift van het burgercomité Fietsvrienden Pijnenburg (*in bijlage I vindt u een overzicht van de namen van de indieners*), de Fietsersbond afdeling Baarn, Soest en de afdeling Hilversum/Weijdemeren, het Utrechts Fietsoverleg (UFO) (hierna “bezwaarmakers”) tegen uw besluit, d.d. 18 december 2020, om niet over te gaan tot handhaving van de onrechtmatige afsluiting van openbare fietspaden met als doel de heropening van het fietspad over de Buurtlaan/Emilialaan en over de Stulpseleen op landgoed Pijnenburg overeenkomstig de handhavingsverzoeken van bezwaarmakers van 2 november 2020 en 3 december 2020 (hierna “de HHV’s”).

In uw voornoemde brief van 18 december geeft u aan het met ons te betreuren dat de Buurtlaan/Emilialaan en de Stulpseleen door de landgoedeigenaar zijn afgesloten voor fietsverkeer. De fietsroute is van groot belang voor jonge en oude fietsers tussen Soest en Baarn, waarvoor geen redelijk alternatief is. U geeft aan echter juridisch geen aanknopingspunten te zien om tot handhaving over te kunnen gaan. Om die reden hebben we nader archief onderzoek gedaan en de jurisprudentie bestudeerd. Op grond daarvan kunnen wij niet anders concluderen dan dat de onderhavige afsluitingen wederrechtelijk zijn en de gemeente geen andere keuze laten dan handhavend optreden.

Het college motiveert haar weigering tot handhaving met de stelling dat er geen sprake zou zijn van openbaarheid in de zin van de Wegenwet en er dus geen sprake is van overtreding van een wettelijk voorschrift wat zou leiden tot een beginselplicht tot handhaven. Het besluit is onderbouwd aan de hand van bepalingen uit :

1. De Natuurschoonwet 1928;
2. De Wegenwet;
3. De Wegenverkeerswet;
4. Het Convenant tussen de provincie Utrecht de gemeente Baarn en landgoed Pijnenburg van 2012.

Hierna zullen wij in aanvulling op de beide HHV’s puntsgewijs aangeven waarom wij van mening zijn dat er sprake is van openbaarheid en onderbouwen waarom het bepaalde in de hiervoor genoemde wetten en het Convenant niet kan leiden tot de conclusie dat er geen sprake is van een overtreding van een wettelijk voorschrift en er dus wel degelijk sprake is van een beginselplicht tot handhaving. In ons schrijven verwijzen we naar bijlagen van de HHV’s en voegen nieuw bewijsmateriaal toe.

De verdere indeling van dit bezwaarschrift is als volgt:

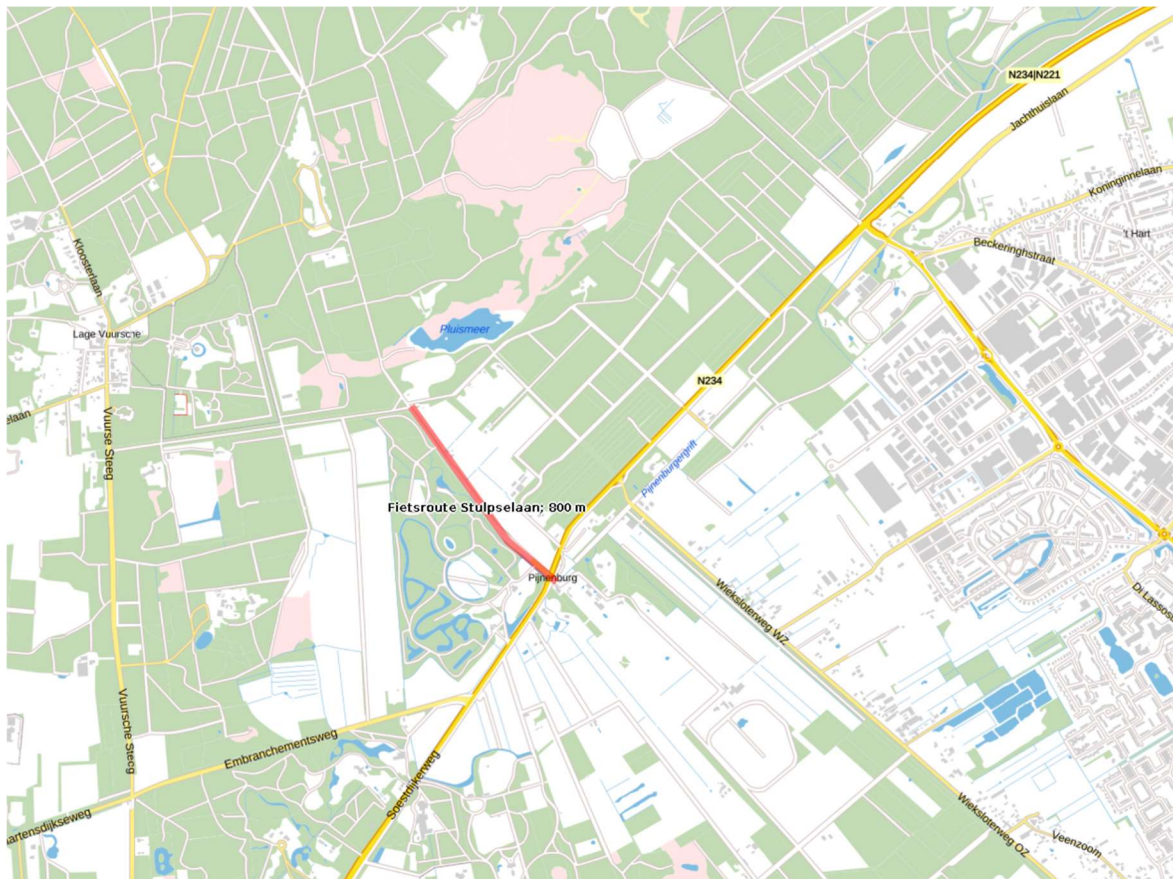
1. Kaarten met de thans afgesloten fietspaden c.q. fietsroutes;
2. Kaarten routes die fietsers door afsluiting moeten afleggen;
3. Bezwaargronden/ Weerlegging van de onderbouwing van het collegebesluit;
4. Jurisprudentie;
5. Conclusie;

We merken nog op dat het vanwege maatregelen in verband met het Coronavirus, beperkt mogelijk was om documenten op te zoeken die onze bezwaargronden ondersteunen. Archieven zijn op dit moment gesloten. Het is dus mogelijk dat we documenten nasturen. Daarnaast was het niet mogelijk om alle bezwaarmakers fysiek te laten tekenen. We hebben het aantal reis- en ontmoetingsmomenten willen beperken. De namen van alle bezwaarmakers staan in bijlage I. We hopen op uw begrip.

1. Kaarten met de thans afgesloten fietspaden c.q. fietsroutes

Ter verduidelijking hebben we hier op twee kaarten aangegeven hoe de thans afgesloten fietspaden c.q. fietsroutes lopen.

Fietsroute over de Stulpselaan op landgoed Pijnenburg

Deze fietsroute staat onder meer afgebeeld op de volgende kaarten die als bijlagen gevoegd waren bij de HHV's:

- De kaart van de Vereniging voor Aanleg en Onderhoud van Rijwielpaden in Gooi en Eemland uit 1929 (bijlage 24 bij HHV's)

Bezwaarschrift Fietspaden Landgoed Pijnenburg

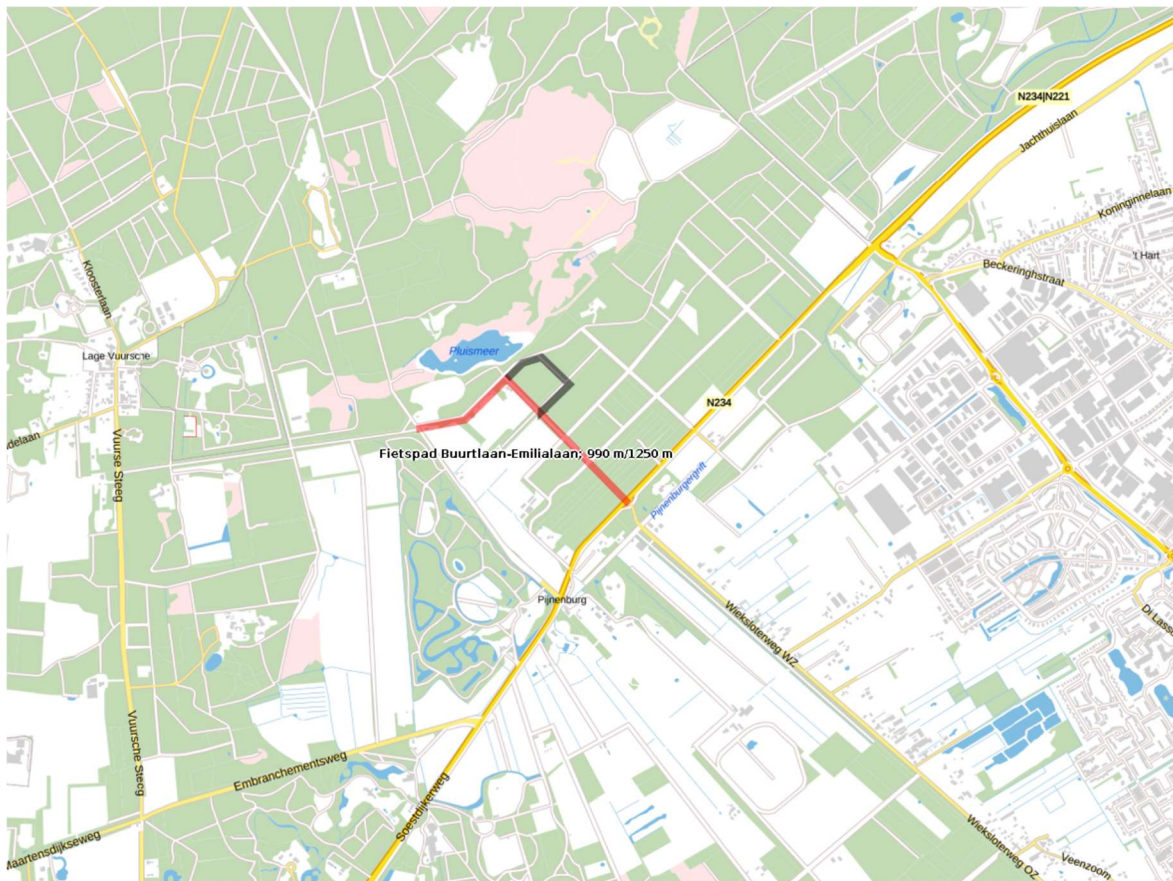
- Sleswijk's Kaart 1:80.000 uit de periode 1941-1948 (bijlage 25 bij HHV's)
- Sleswijk's Kaart 1:50.000 uit de periode 1952-1962 (bijlage 26 bij HHV's)
- De kaart met "3 fietsroutes" uitgegeven door Vorstelijk Baarn (bijlage 27 bij HHV's)
- De kaart op de informatiezuil bij het Toeristisch Overstappunt (TOP) Paleis Soestdijk met de "Fietsroute Torenvilla's en De Vuursche, 24 km" (bijlage 28 bij HHV's)

Verder blijkt de aanleg van de fietsverbinding over het deel van de Stulpsewaan dat over landgoed Pijnenburg loopt (globaal vanaf de 300 Roedenlaan tot de Biltseweg/N234) uit een krantenartikel in het Algemeen Handelsblad van 26 juli 1927 waarin melding wordt gedaan van deze aanleg (*kopieën van de relevante pagina en het artikel zijn bijgevoegd als bijlage A*).

De lengte van deze fietsroute is ongeveer 800 meter.

Fietspad over landgoed Pijnenburg via Buurtlaan en Emilialaan

De rode lijn geeft de originele route aan. De zwarte lijn geeft een kleine omleiding aan die na 2007 is gerealiseerd.

Voor de aanleg en het onderhoud van een fietspad (rode lijn) is in 1986 door de Erven E.H.D. Insinger aan de Rijkswielpadenvereniging Gooi en Eemland een vergunning verleend (bijlage 3 bij HHV's). In een artikel uit de SoesterCourant van 18 november 1987 (bijlage 9 bij HHV's) wordt vermeld dat dit fietspad sinds juli 1987 in gebruik is genomen. Na 2007 is het fietspad enigszins omgeleid (zwarte lijn).

Deze fietsroutestaat staat ook afgebeeld op de volgende kaarten die als bijlagen gevoegd waren bij de HHV's:

- De kaart met het “Fietsrouten netwerk Utrecht” op een informatiezuil bij Paleis Soestdijk (bijlage 14 bij HHV’s)
- De topografische kaart uit 2003 (bijlage 4 bij HHV’s)
- De Toeristische Overzichtskaart van Staatsbosbeheer uit 2002 (bijlage 5 bij HHV’s)

Zoals in de HHV’s aangegeven wordt dit fietspad ook benoemd in het Convenant Landgoed Pijnenburg. Het staat ook op de kaart op pagina 17 van het Convenant als “overige fietsroute” (bijlage 6 bij HHV’s).

Uit meerdere verklaringen van gebruikers van het fietspad (bijlage 10 bij HHV’s) blijkt dat deze paden door fietsers gebruikt werden en voor fietsers opengesteld waren tientallen jaren vóór 1987 (één briefschrijfster verklaart al sinds 1948 met de fiets van deze paden gebruikt gemaakt te hebben).

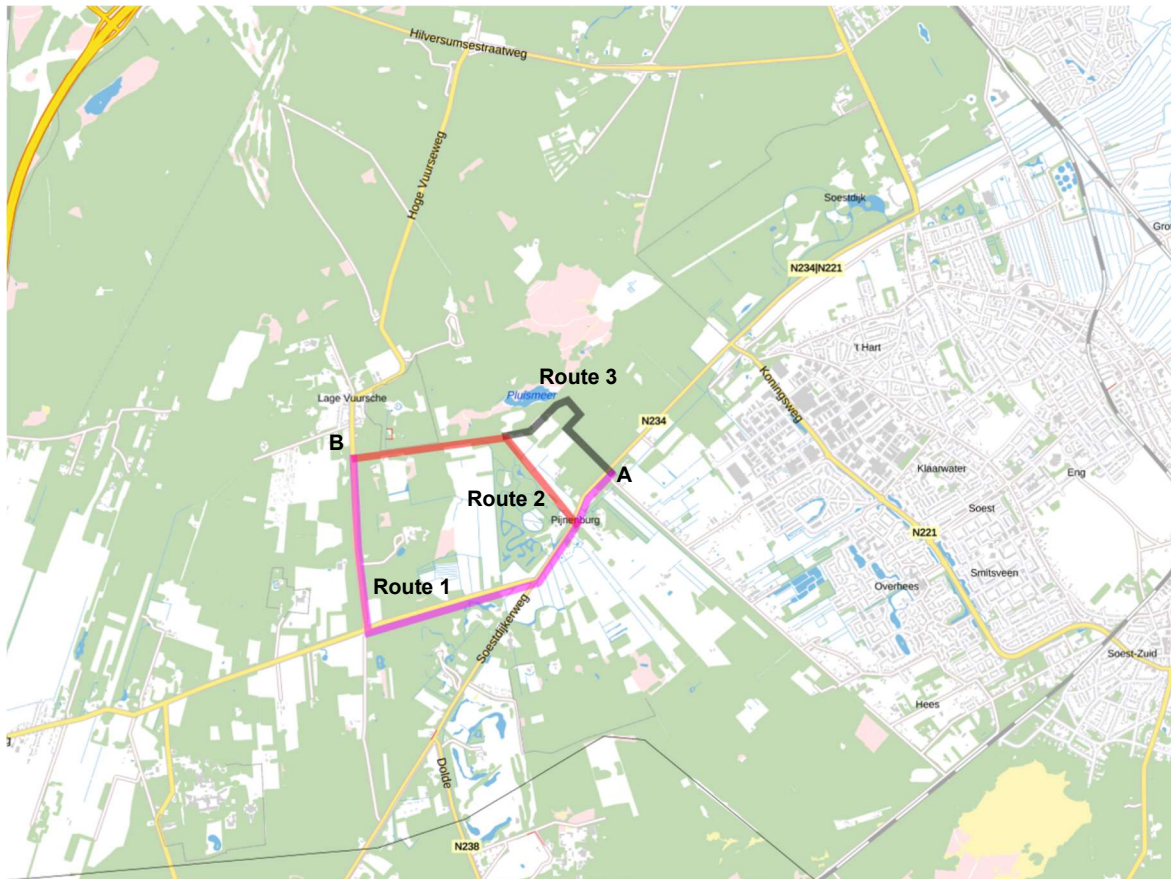
De lengte van de fietsroute door landgoed Pijnenburg volgens de rode lijn was ongeveer 990 meter en de lengte van de fietsroute volgens de zwarte lijn is ongeveer 1250 meter.

2. Kaarten met routes die fietsers door afsluiting moeten afleggen

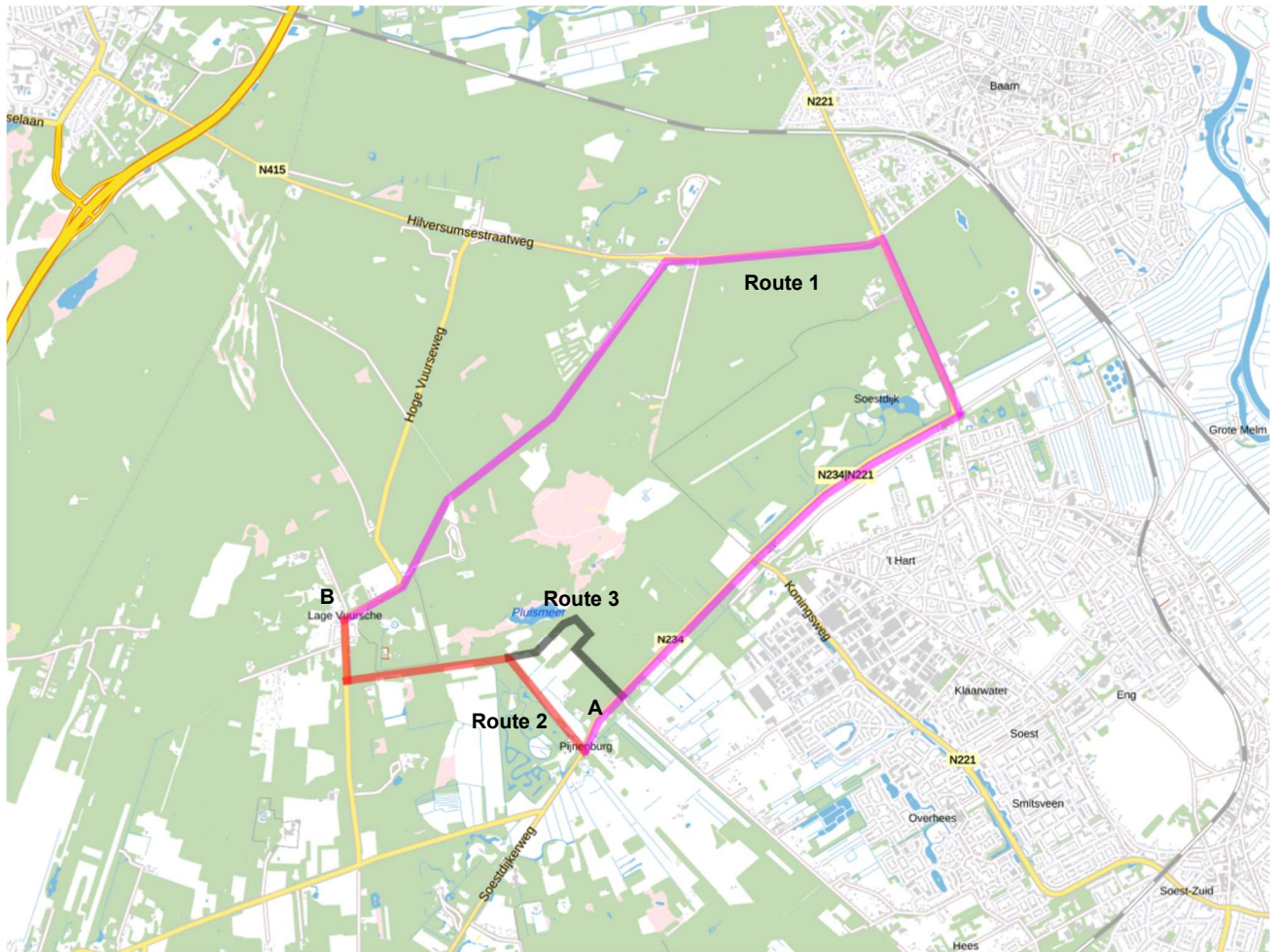
Door de afsluiting van beide fietspaden c.q. fietsroutes moeten fietsers een langere en gevaarlijker weg afleggen. Ter illustratie dienen de volgende kaarten die de routes aangeven tussen Lage Vuursche en de Wieksloterweg in Soest.

Om van de kruising van de Wieksloterweg met de Biltseweg/N234 (punt A) naar de kruising van de 300 Roedenlaan met de Vuurse Steeg (punt B) te gaan (van Soest naar Lage Vuursche) of vice versa moeten fietsers door de afsluiting van de fietsroutes over Pijnenburg route 1 volgen over de Biltseweg/N234, Embranchementweg en Vuurse Steeg die circa 3,5 km lang is. Route 2 over de afgesloten Stulpselaan is circa 2,3 km lang en route 3 over de afgesloten Buurtlaan-Emiliaal is eveneens circa 2,3 km lang. Langs de Embranchementweg en Vuurse Steeg zijn geen (vrijliggende) fietspaden en is het gevaarlijk voor fietsers (*foto’s van de Embranchementweg en de Vuurse Steeg zijn bijgevoegd als bijlage B*).

Bezwaarschrift Fietspaden Landgoed Pijnenburg

Als men niet over de Embranchementweg en de Vuurse Steeg wil fietsen is er nog een andere route: Om van de kruising van de Wieksloterweg met de Biltseweg/N234 (punt A) naar het centrum van Lage Vuursche (punt B) te gaan (van Soest naar Lage Vuursche) of vice versa kunnen fietsers route 1 volgen over de Biltseweg/N234, Amsterdamse Straatweg, Zevenlindenweg en Hoge Vuurseweg die circa 8,9 km lang is. Route 2 over de afgesloten Stulpsewaan en route 3 over de afgesloten Buurtlaan-Emilialaan zijn beide circa 2,7 km lang.

Wij concluderen derhalve dat zowel de zuidelijke route over de Embranchementweg/Vuurse Steeg en de noordelijke route Amsterdamse Straatweg/Zeven Lindenweg/Hoge Vuurscheweg geen redelijke alternatieven zijn voor de oude routes 2 en 3 voor fietsers tussen Soest en Lage Vuursche.

3. Bezwaargronden / Weerlegging van de onderbouwing van het collegebesluit:

3.1 De Natuurschoonwet 1928

De Natuurschoonwet is bedoeld om landgoedeigenaren fiscale voordelen te geven bij het onderhoud van het landgoed. Deze wet gaat dus niet over openbaarheid van wegen of paden die tot het landgoed behoren. De voorwaarde van openstelling voor wandelaars is een voorwaarde om in aanmerking te komen voor fiscale voordelen. Nergens in de wet staat dat deze fiscale voordelen niet genoten kunnen worden wanneer er sprake is van openstelling of openbaarheid van paden voor fietsers. Uw stelling *“In deze wet staat uitdrukkelijk dat opengestelde terreinen zijn opengesteld voor wandelaars en dus uitdrukkelijk niet voor fietsers”* is niet correct.

Een groot deel van landgoed Pijnenburg is ook wel opengesteld voor fietsers. In tegenstelling tot hetgeen het college stelt is het landgoed ook opengesteld voor fietsers, zie de website van het landgoed waar dat ook nadrukkelijk zo staat vermeld: “Het landgoed is

opengesteld voor natuurliefhebbers. Op het landgoed is 3 km verhard fietspad aangelegd en 30 km wandelpad”.

Overigens is in de rechtspraak bepaald dat het voor de beoordeling of er sprake is van openbaarheid niet relevant is of een landgoed opengesteld is op grond van de Natuurschoonwet. Zie hiervoor onder andere de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam van 26 augustus 2013, AWB-12_964 (ECLI:NL:RBAMS:2013:7602; *een kopie van de uitspraak is bijgevoegd als bijlage C*).

3.2 De Wegenwet:

Hierna voeren we een algemeen punt aan en een aantal punten die specifiek zien op van het fietspad over de Buurtlaan-Emilialaan op landgoed Pijnenburg dan wel specifiek zien op het fietspad over de Stulpselaan op landgoed Pijnenburg. We verwijzen ook naar bijlagen die gevoegd waren bij de HHV's en die evenals de beide HHV's nadrukkelijk onderdeel uitmaken van dit bezwaarschrift.

In uw besluit van 18 december stelt u onder het kopje “Wegenwet” het volgende:

“Los van de vraag of de fietspaden langer dan dertig jaar voor een ieder toegankelijk zijn geweest, is bij de fietspaden een bord geplaatst dat het gaat om een eigen weg. Artikel 4, tweede lid van de Wegenwet bepaalt dat het bepaalde onder lid 1, onderdelen I en II uitzondering lijdt wanneer lopende de termijn van dertig of tien jaar, gedurende een tijdvak van ten minste een jaar duidelijk ter plaatse kenbaar is gemaakt dat de weg slechts ter bede voor een ieder toegankelijk is. Dit betekent dat de weg alleen met toestemming toegankelijk is. Artikel 4, derde lid van de Wegenwet regelt dat dit ‘kenbaar maken’ kan worden gedaan door een opschrift als ‘eigen weg’. Wij hebben vastgesteld dat de borden ‘eigen weg’ al langer dan een jaar staan bij de fietspaden.”

Uw conclusie dat de fietspaden c.q. fietsroutes niet (langer) gelden als openbare weg omdat borden met het opschrift “Eigen weg” er al langer dan een jaar staan, lijkt op de misvatting te berusten dat de openbaarheid ook weggenomen wordt als de borden na afloop van de 30-jaar termijn dan wel 10-jaar termijn geplaatst zijn geweest. Uit artikel 4, tweede lid van de Wegenwet blijkt dat er alléén geen sprake meer kan zijn van openbaarheid als de borden gedurende de 30-jaar termijn dan wel 10-jaar termijn langer dan een jaar geplaatst zijn geweest. Het tweede lid spreekt immer van “*lopende den termijn van dertig of van tien jaren*”. Uw argument derhalve is niet relevant voor het besluit niet tot handhaving over te gaan.

In samenhang met onze bezwaargronden hierna zullen we laten zien dat het juist gaat om de vraag of borden met een opschrift ‘Eigen weg’ of vergelijkbaar opschrift (tenminste voor een periode van een jaar) geplaatst zijn geweest vóórdát er al sprake was van openbaarheid ontstaan door verjaring (gedurende de periode van 30 jaar respectievelijk 10 jaar).

Fietspad over de Stulpselaan

Zoals uit de informatie hiervoor onder het kopje “Fietsroute over de Stulpselaan op landgoed Pijnenburg” blijkt, is het fietspad c.q. de fietsroute vanaf de 300 Roedenlaan over de

Stulpselaan naar de Biltseweg/N234 al sinds (eind) jaren 20 van de vorige eeuw in gebruik. Een bord met het opschrift “Eigen weg” is er pas op z’n vroegst begin 2004 geplaatst. Dit blijkt mede uit de brieven van het College van Burgemeester en Wethouders van Soest aan respectievelijk het College van Burgemeester en Wethouders van Baarn van 17 oktober 2005 en de heer Insinger van 31 oktober 2005 (bijlage 22 bij HHV’s).

We concluderen dan ook dat het fietspad c.q. de fietsroute over de Stulpselaan meer dan 30 jaar voor iedere fietser toegankelijk is geweest zonder dat er een bord “Eigen weg” heeft gestaan, en dat deze op basis van artikel 4, eerste lid, onder I van de Wegenwet openbare weg is geworden en dus niet meer afgesloten kan worden door de eigenaar.

Fietspad over de Buurtlaan/Emilialaan

Zoals uit de informatie hiervoor onder het kopje “Fietspad over landgoed Pijnenburg via Buurtlaan en Emilialaan” blijkt, is het fietspad al tenminste sinds juli 1987 in de huidige inrichting in gebruik. Een bord met het opschrift “Eigen weg” is er pas op z’n vroegst begin 2004 geplaatst. Dit blijkt onder andere uit de brieven van het College van Burgemeester en Wethouders van Soest aan respectievelijk het College van Burgemeester en Wethouders van Baarn van 17 oktober 2005 en de heer Insinger van 31 oktober 2005 (bijlage 22 bij HHV’s). Ook blijkt dit uit de foto’s die we als *bijlage J hebben toegevoegd*. En uit verklaringen van fietsers die we als *bijlage K hebben toegevoegd*.

Om u een indruk te geven hoe de toegang tot het fietspad naar de Emilialaan vanaf de Wieksloterweg eruit ziet hebben we enkele foto’s bijgevoegd waaruit blijkt dat de de toegang specifiek voor fietsverkeer is ingericht met paaltjes van de RGE ernaast (*foto’s van de toegang tot het fietspad over de Emilialaan zijn bijgevoegd als bijlage D*).

Termijn van 30 jaar al verstreken (Wegenwet artikel 4 lid 1 onder I.)

Op topografische kaarten uit 1874 (bron: Topotijdreis.nl) is al een lanenstructuur te zien die uitkomt tegenover de Wieksloterweg. Uit meerdere verklaringen van gebruikers (*zie bijlage K* alsmede bijlage 10 bij HHV’s) blijkt dat deze paden (Buurtlaan en Emilialaan) door fietsers gebruikt werden en voor fietsers opengesteld waren tientallen jaren vóór 1987 (één brievenaar verklaart al sinds 1948 met de fiets van deze paden gebruikt gemaakt te hebben).

Deze verklaringen sluiten aan bij de stelling van het College van Burgemeester en Wethouders van Soest in hun brieven aan het College van Burgemeester en Wethouders van Baarn en de heer Insinger dat deze fietsverbinding “al sinds mensenheugenis als voor een ieder toegankelijke route gebruikt wordt”. Voor de bewijswaarde van zulke verklaringen verwijzen we naar de uitspraak van de Rechtbank Midden-Nederland van 19 mei 2017, UTR 16/1467 (ECLI:NL:RBMNE:2017:2524, *een kopie van de uitspraak is bijgevoegd als bijlage E*).

We concluderen dan ook dat het fietspad c.q. de fietsroute via de Buurtlaan en de Emilialaan meer dan 30 jaar voor iedere fietser toegankelijk is geweest zonder dat er een bord “Eigen weg” heeft gestaan, en dat deze op basis van artikel 4, eerste lid onder I van de Wegenwet openbare weg is geworden en dus niet meer afgesloten kan worden door de eigenaar.

10-jaar termijn omdat onderhoud is gedaan door overheden (Wegenwet artikel 4 lid 1 onder II.)

In uw brief van 18 december stelt u onder het kopje “Wegenwet” het volgende:

“Bovengenoemde geldt ook voor uw stelling dat de gemeente tien jaar onderhoud zou hebben uitgevoerd aan de weg. Wij voegen hier ten overvloede aan toe dat de gemeente geen onderhoud heeft gepleegd aan de fietspaden. Uw opmerking dat burgemeesters zitting zouden hebben gehad in het bestuur van de Rijwielpadenvereniging Gooi en Eemland en/of het Goois Natuurreservaat en deze organisaties subsidie hebben ontvangen van de overheid, maakt dit niet anders.”

De Rijwielpadenvereniging Gooi en Eemland is in 1914 opgericht als de Vereniging voor aanleg en onderhoud van Wielerspaden in Gooi en Eemland. In 2012 is de vereniging opgegaan in Rijwielpadenfonds Gooi en Eemland. Onderhoud van fietspaden wordt sinds 2004 uitgevoerd door het Goois Natuurreservaat. Verschillende gemeenten, waaronder Baarn, hebben ten behoeve van de aanleg en het onderhoud van fietspaden financiële bijdragen overgemaakt aan de vereniging en later aan de stichting (die vervolgens geld overmaakten aan Goois Natuurreservaat)

Wij zijn van mening dat de 10-jaars termijn vermeld in artikel 4, eerste lid onder II van de Wegenwet wel degelijk van toepassing is. Weliswaar heeft de gemeente Baarn de aanleg en het onderhoud van het fietspad over de Buurtlaan en Emilialaan niet door haar eigen diensten laten uitvoeren, maar zij heeft (evenals andere gemeenten) ten behoeve van de aanleg en het onderhoud van fietspaden buiten de bebouwde kom, waaronder het fietspad over de Buurtlaan en Emilialaan, financiële bijdragen gemaakt aan de Rijwielpadenvereniging Gooi en Eemland (hierna “RGE”). Het spreekt voor zich dat de gemeente Baarn de financiële bijdragen heeft gemaakt voor de fietspaden op haar grondgebied. Het fietspad via de Buurtlaan en de Emilialaan behoort hier ook bij. De gemeente Baarn heeft het onderhoud, net als bijvoorbeeld het onderhoud van ‘gemeentelijk groen’, uitbesteed aan een externe partij. Een vergelijkbare situatie is van toepassing met betrekking tot de provincie Utrecht die ook financiële bijdragen heeft gemaakt aan RGE. Toen de RGE fuseerde met het Goois Natuurreservaat is het onderhoud van fietspaden in de gemeente Baarn die de RGE uitvoerde voor de gemeente, via aparte contracten tussen het GNR en de gemeente Baarn geborgd. *Zie hiervoor bijlage L waarin te lezen valt: “Na de fusie in 2012 is alle zorg en beleid voor de fietspaden in ons oorspronkelijke Noord-Hollandse areaal in handen van de GNR, evenals via aparte contracten het onderhoud voor de Utrechtse gemeenten Baarn en Soest”.*

Bovendien zijn blijkens een brief van de ANWB van 2 augustus 1988 (bijlage 13 bij HVV's) de aanlegkosten van de bewegwijzering, die door de ANWB werd uitgevoerd in 1988, gefinancierd door het Ministerie van Landbouw en Visserij en zijn de instandhoudingskosten van de fietswegwijzer op de hoek Wieksloterweg – Biltseweg gedragen door de provincie. De ANWB meldt in deze brief dat het hier fietspaden binnen de gemeentegrenzen van Baarn betreft die voor iedere fietser toegankelijk zijn. De gehele reconstructie en aansluiting van de Wieksloterweg op het fietspad in 1987 werd eveneens met overheidsgeld gefinancierd. *(een foto van een van de ANWB ‘paddenstoelen’ die stond op de hoek van de Buurtlaan en Emilialaan is bijgevoegd als bijlage F).*

Zoals hiervoor aangegeven is het beheer en het onderhoud van de fietspaden gedaan door de Rijkswegvereniging Gooi en Eemland en later door Goois Natuurreservaat die hiervoor financiële bijdragen van de gemeente Baarn ontvingen. We concluderen dan ook dat, zelfs gerekend vanaf juli 1987, het fietspad via de Buurtlaan en de Emilialaan meer dan 10 jaar voor iedere fietser toegankelijk is geweest zonder dat er een bord "Eigen weg" heeft gestaan terwijl het is onderhouden door de gemeenten Baarn en de provincie Utrecht, en dat deze op basis van artikel 4, eerste lid, onder II van de Wegenwet openbare weg is geworden die niet meer afgesloten kan worden door de eigenaar.

Wegenlegger

U stelt dat het fietspad op grond van artikel 49 van de Wegenwet niet aangemerkt kan worden als openbare weg omdat het fietspad niet in de wegenlegger is opgenomen. Deze stelling berust op een verkeerde lezing van artikel 49. Daarin staat alleen dat een weg die op de wegenlegger voorkomt, aangemerkt wordt als openbaar (tenzij het tegendeel bewezen wordt). Ook als een weg niet op de wegenlegger staat, kan een weg openbaar zijn door een besluit van het bevoegde bestuursorgaan of door het verstrijken van de 30-jaar of 10-jaar termijn, zoals in deze zaak van toepassing is.

3.3 De Wegenverkeerswet

Het college stelt dat de fietspaden niet voldoen aan de definitie "weg" zoals bedoeld in de Wegenverkeerswet. De Wegenverkeerswet hanteert de volgende definitie van de term wegen: *alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten*. Wanneer er sprake is van *openbaarheid* is geregeld in de Wegenwet. Dat er sprake is van openbaarheid hebben we hiervoor onder 3.2 al uiteen gezet.

Wij bestrijden dat de paden niet voldoen aan deze definitie en verwijzen hiervoor onder andere naar de uitspraak van de Rechtbank Midden-Nederland van 19 mei 2017, UTR 16/1467 (ECLI:NL:RBMNE:2017:2524; *een kopie van de uitspraak is bijgevoegd als bijlage E*) en een uitspraak van de Raad van State van 5 maart 2008 LJN: BC6035. Naar het oordeel van de afdeling heeft de Wegenwet betrekking op **verkeersbanen die een functie vervullen ten behoeve van het afwikkelen van het openbare verkeer en die derhalve naar hun aard of functie een grote onbepaalde publieksgroep dienen**. In de hiervoor bedoelde rechtszaak is komen vast te staan dat er sprake was van een (openbare)weg in de zin van de Wegenwet omdat er sprake was van *een pad dat verbonden was met doorgaande fietsroutes*.

Het staat onomstotelijk vast dat de Emilialaan en de Stulpselaan direct in verbinding staan met en onderdeel uitmaken van doorgaande fietsroutes. Zoals blijkt uit de diverse plattegronden die wij als bijlagen bij de HHV's hebben gevoegd en de kaarten hiervoor afgebeeld en fotomateriaal dat we als *bijlage J* hebben toevoegen, sluiten de afgesloten fietspaden direct aan op doorgaande (openbare) fietsroutes, zijn ze ook als zodanig ingericht met verkeerstekens en borden en vormen de enige logische, veilige en verreweg kortste fietsroutes vanuit Soest richting de Lage Vuursche, Maartensdijk en Hilversum (en andersom).

Uit dit alles kan geen andere conclusie getrokken worden, dan dat de beide fietsroutes een algemene verkeersfunctie vervullen ten behoeve van het afwikkelen van het openbare

verkeer die derhalve naar hun aard of functie een grote onbepaalde publieksgroep dienen. Daarmee zijn de paden dus te beschouwen als weg in de zin van de Wegenwet en de Wegenverkeerswet en is het dus niet toegestaan ze zonder daartoe strekkend besluit af te sluit met borden/hekken en/of de doorgang te blokkeren.

3.4 Het Convenant tussen de provincie Utrecht de gemeente Baarn en landgoed Pijnenburg

Het college stelt dat de in het convenant tussen de gemeente Baarn de provincie Utrecht en landgoed Pijnenburg vastgelegde 'afspraken' over het omleggen van de fietsroute Emilialaan-Buurtlaan betekent dat het pad aan het einde van de looptijd van het convenant geen functie meer zal hebben als een voor het publiek opengesteld fietspad. Hiermee zegt het college dus dat:

1. Er bij ondertekening van het convenant (5 juli 2012) in ieder geval tot het einde van de looptijd (5 juli 2022) sprake zou zijn van een fietspad dat voor het publiek toegankelijk was
2. Er sprake is van een inspanningsverplichting voor partijen die duurt tot 2022
3. Het sluiten van een convenant van invloed is op de openbaarheid van wegen.

Wij zijn het met het gestelde onder 1. geheel eens: de fietsroute Emilialaan/Buurtlaan was ten tijde van de ondertekening van het Convenant - en lang voor deze tijd al - een voor publiek open fietspad. Dat er voorwaarden aan toegankelijkheid gesteld zouden zijn heeft het college niet gesteld. Ons inziens zijn die er ook niet. Er was geen sprake van borden die enige beperking voor fietsers inhielden. Maar, zelfs als deze er wel waren, dan nog is de omstandigheid dat er sprake is van openstelling onder voorwaarden onvoldoende argumentatie voor de conclusie dat de weg slechts ter bedde toegankelijk was, zoals bedoeld in de Wegenwet. Wij verwijzen hiervoor naar de uitspraak van de Raad van State uitspraak van 3 april 2013, LJN: BZ7552 (ECLI:NL:RVS:2013:BZ7552; *een kopie van de uitspraak is bijgevoegd als bijlage H*).

Wij zijn het eveneens met het gestelde onder 2. eens: partijen zijn de verplichting aangeaan tot 2022 een alternatief te vinden en dus niet voor 2022 het pad af te sluiten. Deze verplichting bestaat dus nog in ieder geval tot 5 juli 2022. Partijen dienen zich derhalve nog in ieder geval ruim anderhalf jaar in te spannen om een alternatief te realiseren. Afsluiten van het fietspad in 2019 geschiedde dus ook in strijd met het bepaalde in het convenant.

Wij zijn het niet eens met het gestelde onder 3. Blijkens het bepaalde in de Wegenwet kan de openbaarheid van weg slechts door een besluit van het bevoegd gezag bereikt worden. Een convenant met een privaatrechtelijk karakter kan derhalve een reeds ontstane openbaarheid op basis van een wet niet doorkruisen of beëindigen.

4. Jurisprudentie

Er zijn veel uitspraken gedaan door Rechtbanken en de Raad van State in vergelijkbare zaken, waarbij er onduidelijkheid of discussie was over openbaarheid van wegen/paden. Deze uitspraken onderschrijven ons standpunt ten aanzien van de openbaarheid van de fietspaden op Pijnenburg. Wij brengen de hiervoor aangehaalde uitspraken nogmaals onder uw aandacht :

- Rechtbank Amsterdam, 26 augustus 2013, ECLI:NL;RBAMS:2013:7602 (*bijlage C*): In onderhavige zaak is de zandweg verbonden met wegen en paden van een natuurgebied en heeft een functie voor doorgaand fietsverkeer. De omstandigheid dat de zandweg mede dient om het natuurgebied te ontsluiten rechtvaardigt niet de conclusie dat het geen grote onbepaalde publieksgroep dient. De rechtbank is dan ook van oordeel dat de zandweg een weg is in de zin van de Wegenwet omdat deze een functie vervult ten behoeve van het afwikkelen van het openbare verkeer en een grote onbepaalde publieksgroep dient. De omstandigheid dat aan de toegang van een weg voorwaarden zijn gesteld, te weten dat de weg alleen toegankelijk is tussen zonsopgang en zonsondergang is onvoldoende voor de conclusie dat die weg slechts ter bedde toegankelijk is (zie ook RVS 3/4/2013 LJN:BZ7552).
- Rechtbank Midden Nederland, 19 mei 2017, UTR 16/1467, ECLI:NL:RBMNE:2017:2524 (*bijlage E*): de rechtbank oordeelde in deze zaak dat verweerder op basis van 6 getuigenverklaringen aannemelijk heeft kunnen maken dat hier sprake was van een openbare weg in de zin van artikel 4, lid 1 onder I van de Wegenwet. Het beeld dat naar voren kwam uit deze getuigenverklaringen werd daarbij ondersteund door kadastrale kaarten. De rechtbank overwoog dat de weg, gelet op zijn verkeersfunctie bovendien als openbaar aan te merken is. De eiser heeft geen bewijsstukken overlegd waaruit zou blijken dat de weg niet voor een ieder toegankelijk is geweest.
- Raad van State, 5/3/2008 LJN: BC6035 (*bijlage G*): de Wegenwet heeft naar het oordeel van de afdeling betrekking op verkeersbanen die een functie vervullen ten behoeve van het afwikkelen van het openbare verkeer en die derhalve naar hun aard of functie een grote, onbepaalde publieksgroep dienen.
- Raad van State, 3/4/2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ7552 (*bijlage H*): het woord "opengesteld" wijst erop dat de wegen toegankelijk zijn, zonder dat daarvoor toestemming is vereist. Dat aan de toegankelijkheid voorwaarden zijn gesteld, maakt niet dat de wegen slechts ter bedde toegankelijke zijn.

Wij zijn van mening dat wij door alle bij de handhavingsverzoeken meegezonden bijlagen deze openbaarheid ruimschoots aannemelijk gemaakt hebben.

5. Conclusie

Op basis van het bovenstaande blijven wij van mening dat de fietspaden c.q. fietsroutes gelden als openbare wegen voor de Wegenwet (artikel 4, eerste lid) en dat de landgoedeigenaar het fietsverkeer dus heeft te dulden (artikel 14, eerste 1).

Daarmee zijn de huidige verbods(onder)borden in strijd met artikel 14, eerste lid Wegenverkeerswet aangezien aan de plaatsing geen verkeersbesluit ten grondslag ligt.

We willen nog benadrukken dat ook als je kijkt naar de inspanningen en/of financiering die geleverd zijn door het Ministerie van Landbouw en Visserij, provincie Utrecht, gemeenten Baarn en Soest, de ANWB, de Rijkswielpadenvereniging Gooi en Eemland om de fietspaden en bewegwijzering te realiseren en te onderhouden en naar de kaarten die door verschillende partijen, waaronder ook Staatsbosbeheer, Fietsroutenetwerk Utrecht Gebiedscoöperatie O-gen (organisatie die meegeholpen heeft Toeristische Overstappunten en (fiets)verbindingen te realiseren), de conclusie alleen kan zijn dat deze partijen wilden en veronderstelden dat de fietspaden op landgoed Pijnenburg openbaar zijn en blijven.

De afsluiting van de fietspaden met hekken is strijdig met de Wegenwet. Het college dient zich in te spannen voor handhaving van een veilige doorgaande openbare fietsroute voor haar inwoners en die van de aangrenzende gemeenten. Er is geen veilige alternatieve fietsroute tussen Soest en de Lage Vuursche. Het college dient op te komen voor de belangen van de gebruikers van de fietspaden. Het college dient als bevoegd gezag handhavend op te treden tegen het door de particuliere eigenaar afsluiten van de openbare fietspaden.

Daarom: verzoeken wij het college het besluit tot niet-handhaving te heroverwegen en een nieuw besluit te nemen en over te gaan tot handhaving.